

10 anys de ComCiència

10 anys comunicant i divulgant ciència

L'abril del 2013 la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT) va acceptar la **incorporació de la URV a la xarxa d'Unitats de Cultura Científica i de la Innovació (UCC+i)** espanyola. A partir d'aquí neix la **Unitat de Comunicació i Divulgació de la Ciència de la URV**, amb el nom de **ComCiència**, que és la unitat des d'on es coordina la comunicació dels resultats de la recerca científica i les activitats de divulgació de la ciència que des de la URV es fan a la societat.

Les Unitats de Cultura Científica i de la Innovació (UCC+i) són avui dia un dels principals agents en la difusió i divulgació de la ciència i la innovació i tenen l'objectiu de millorar i incrementar la formació, la cultura i els coneixements científics dels ciutadans. La xarxa d'UCC+i vinculades a universitats, centres i institucions de recerca fomenta l'intercanvi d'experiències i cerca sinergies entre entitats i promou l'optimització dels recursos.

Des de la posada en marxa de la UCC+i de la URV –que depèn del Gabinet de Comunicació i Màrqueting i políticament del Vicerectorat de Política Científica– ha impulsat **activitats de divulgació científica i ha coordinat la redacció de notícies i la producció de vídeos que tenen relació amb la investigació que es genera a la Universitat**. Des de la Unitat també es dona suport a altres iniciatives divulgatives en què participen investigadores i investigadors de la Universitat.

Al setembre de 2013 es va activar el lloc web www.comciencia.urv.cat, amb informació general sobre la divulgació que es fa a la URV i al territori, i amb l'actualització de les notícies fruit de la investigació del col·lectiu investigador de la Universitat i dels instituts i centres de recerca que hi tenen relació.

A la Unitat hi treballen dues persones a temps complert.

Premis i reconeixements

Diploma al Mèrit Científic, atorgat per l'**Ajuntament de Tarragona** l'any 2023.

Premi al projecte **"Aperitiu de Ciència"** com a **Projecte Destacat** a la trobada de les Unitats de Cultura Científica i de la Innovació (COMCIRED), organitzada per la FECYT, l'any 2023.

Premi al projecte [Castells de Ciència](#) com a **Projecte Destacat** a la trobada de les Unitats de Cultura Científica i de la Innovació (COMCIRED), organitzada per la FECYT, l'any 2022.

Premi de Divulgació de la Ciència de l'Associació Catalana de Comunicació Científica 2022, pel projecte ["Aperitiu de Ciència"](#), que fa divulgació des de diferents àmbits científics a través de sotagots repartits a més de 400 establiments de la demarcació de Tarragona.

Premi a la [ruta científica Antoni de Martí i Franquès](#) com a **Projecte Destacat** a la trobada de les Unitats de Cultura Científica i de la Innovació (COMCIRED), organitzada per la FECYT, l'any 2015.

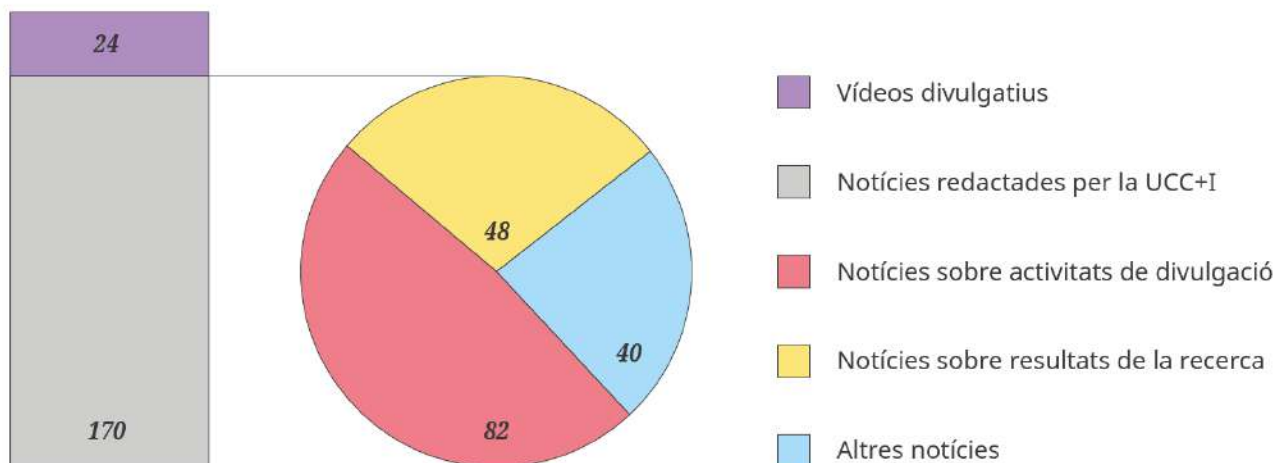

02. Comunicació en xifres

Com comuniquem la ciència?

Durant aquests 10 anys una part de la feina de ComCiència ha estat **donar visibilitat als projectes nacionals, internacionals i els resultats de les recerques que fan els investigadors i investigadores de la Universitat.** Aquesta tasca es fa a través de notícies i vídeos divulgatius que s'envien als mitjans de comunicació. En aquests anys, ComCiència ha esdevingut una **font d'informació fiable i rigorosa i la comunitat investigadora de la URV és un referent per als periodistes a l'hora d'explicar o contrastar temes científics.**

Mitjana anual de:

Com fer arribar la ciència a la societat?

Des de ComCiència es treballa per **donar a conèixer la ciència i la innovació i incrementar la cultura científica**. Per aquest motiu també s'organitzen activitats divulgatives que apropin el coneixement a la societat i que trenquin les barreres entre la comunitat investigadora i la ciutadania.

Les activitats que s'impulsen des de ComCiència estan pensades per a diferents tipus de públic i la divulgació la fa la comunitat investigadora de la URV en base al seu coneixement científic i la seva capacitat d'explicar-lo d'una forma planera i entenedora.

Mitjana anual de:

- Tallers científics per a públic familiar: 30
- Xerrades divulgatives: 35
- Rutes científiques: 8
- Públic assistent: 2.000
- Investigadors/es implicats: 180

Des del 2018 la Nit Europea de la Recerca ha fet incrementar la mitjana de tallers anuals que s'ofereixen per a públic familiar, així com el nombre de públic al que arriben les activitats divulgatives.

03. Activitats de divulgació

Aperitius de ciència

El projecte [Aperitius de Ciència](#) va néixer l'any 2022 per **donar a conèixer conceptes científics en el moment en què les persones es troben en un ambient relaxat**, on es pot conversar de tot, com és la terrassa (o també l'interior) d'un bar o un restaurant. Es dona importància a les converses als bars i als restaurants i a les seves terrasses ja que, durant el temps de pandèmia, van recobrar un valor especial, van ser un punt de trobada que va permetre socialitzar perquè es podien mantenir les condicions de separació i circulació d'aire requerides. I en què, per descomptat, també es va parlar molt sobre ciència, i segurament no sempre amb el rigor científic que mereix.

El projecte se centra en fer arribar la ciència a la ciutadania a través de frases als sotagots. Frases relacionades amb la ciència i també amb les disciplines científiques en què estan involucrades les i els científics de la Universitat. **Pinzellades breus i directes, que desperten la curiositat immediata de qui les llegeix mentre es pren una beguda o espera que li portin la consumició, per tractar de ciència o desmentir falses informacions científiques.**

Però el projecte fa un pas més enllà ja que del que es tracta és de donar arguments, no només titulars que tenen com a objectiu cridar l'atenció. Les frases aniran acompanyades d'un codi QR amb què s'obrirà l'argumentació científica a una pàgina web. **L'explicació, en diferents formats, va a càrrec d'una o un científic de la Universitat, que avala el rigor de la informació.**

El projecte tindrà continuïtat durant el 2024 amb la intenció de **reconvertir els sotagots en estovalles de paper per a safates, que es repartiran en els bars dels campus, centres de secundària i bars.**

Castells de ciència

El projecte [Castells de Ciència](#) veu la llum l'any 2022 amb la voluntat de fer **divulgació científica a partir d'un fenomen cultural, multitudinari, arrelat al territori i reconegut internacionalment, com són els castells**, declarats Patrimoni Cultural i Immaterial de la Humanitat per la UNESCO l'any 2010. Aquesta iniciativa està impulsada per la Unitat de Comunicació de la Ciència, ComCiència (UCC+i) amb la col·laboració de la Càtedra per a l'Estudi del Fet Casteller de la URV, de la qual en formen part la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya i la Colla Vella dels Xiquets de Valls.

Castells de Ciència té l'objectiu de **relacionar diferents disciplines científiques amb l'activitat castellera** i demostrar que es pot parlar sobre química, antropologia, física, arquitectura, sociologia, matemàtiques, psicologia, història i de molts d'altres àmbits científics a l'hora de referir-se als castells.

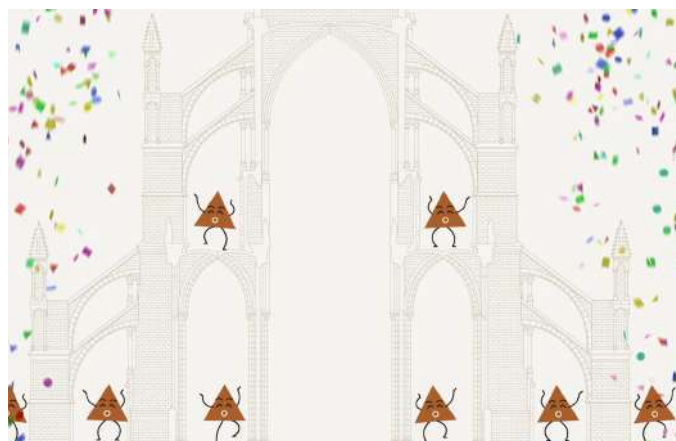
En aquest projecte s'incorporen diferents materials que així ho demostren: **cartells il·lustrats, textos divulgatius i vídeos animats traduïts també a l'espanyol i a l'anglès** que apropen diferents aspectes de la ciència a la ciutadania a través dels castells com a fil conductor. El projecte es complementa amb altres activitats: un **cicle de xerrades itinerant sobre castells i ciència, accions efímeres** a diferents carrers i places de les ciutats col·laboradores i visites científiques comentades a assajos i diades castelleres.

Totes aquestes activitats compten amb el rigor científic de les investigadores i investigadors que participen en tots els continguts. La pàgina web recopila tota la informació que es genera d'aquest projecte, que continua creixent incorporant noves disciplines i activitats, i creant nous referents científics a la URV en matèria de castells i ciència.

Cartells il·lustrats

Vídeos divulgatius

Cicle de xerrades

Accions efímeres

Concurs #HiloTesis

La Unitat de Cultura Científica i de la Innovació, ComCiència, i l'Escola de Doctorat de la Universitat Rovira i Virgili convoquen des de l'any 2022 el [Concurs La teva Tesi Doctoral en un Fil de Twitter: #HiloTesis](#). Amb la finalitat de **promoure l'activitat divulgadora entre els doctorands i les doctorandes**, el grup de treball d'activitats conjuntes de la Xarxa de Divulgació i Cultura Científica (RedDivulga) de la CRUE proposa aquesta convocatòria i la URV s'ha afegit a la proposta.

Ruta científica Lluís Pons d'Icart

El 2021 es va impulsar una **ruta científica nova per donar a conèixer la figura de [Lluís Pons d'Icart](#)**. Aquesta activitat teatralitzada recorre diversos punts de la Part Alta de Tarragona que van tenir relació amb el personatge.

Lluís Pons d'Icart (Tarragona 1520-1578), va ser jurista, un apassionat de l'epigrafia i està considerat el precursor de l'arqueologia moderna.

La seva figura torna a cobrar vida 500 anys després en aquesta activitat d'una hora i mitja que permet conèixer **qui era Pons d'Icart i quin va ser el llegat que va deixar a la ciutat i al món de l'arqueologia i l'epigrafia**. La iniciativa desvetlla la història de Pons d'Icart, que va reivindicar i documentar la grandesa de Tàrraco i va assentar les bases d'una disciplina que en la seva època encara no tenia nom: l'arqueologia. La seva tasca documental va quedar plasmada al *Llibre de les grandeses i coses memorables de Tarragona*, que va publicar el 1572.

La ruta s'ofereix als instituts de secundària i a batxillerat durant la primavera i es fan diverses rutes obertes per la societat durant l'any.

Tríptic

Unitat didàctica

Cicle "La ciència del vi"

El **cicle La Ciència del vi** és un recorregut per **conèixer el vi des de diferents àmbits de la recerca**. De la mà d'investigadors, investigadores i docents, la iniciativa, que es va iniciar el 2019, pretén descobrir tot el que envolta el món del vi a través d'una passejada amb la ciència com a companya. El cicle es fa amb el suport de la Facultat d'Enologia i **cada xerrada va acompanyada de tastos de vins de les DO, col·laboradors del cicle**. De moment han estat la DO Tarragona, la DOQ Priorat –en una edició interrompuda per la pandèmia– i la DO Montsant.

El projecte va quedar paralitzat per la pandèmia i es va reprendre l'any 2023.

Goal 12: Responsible Consumption and Production Paolo Russo és investigador del grup **Anàlisi Territorial i Estudis Turístics**, del Departament de Geografia de la URV. Estudia els efectes de l'excés de turisme i busca instruments per gestionar els fluxos turístics.

Goal 2: Zero Hunger Sílvia de Lamo és membre del grup de recerca **Food, Innovation & Engineering de la URV**, al Departament d'Enginyeria Química. Centra part de la seva recerca en l'ús dels insectes com a nou ingredient per al disseny de productes alimentaris.

Goal 10: Reduced Inequalities Blanca Deusdad és investigadora del **Departament d'Antropologia**. Coordina el projecte SOCATEL, per crear una plataforma tecnològica per implementar polítiques que afecten els serveis de llarga durada per a les persones grans.

Goal 3: Good Health and Well-Being Gerard Aragonès és investigador del **Grup de Recerca en Nutrigenòmica** del Departament de Bioquímica i Biotecnologia de la URV. Investiga els efectes beneficiosos dels aliments per prevenir malalties com el sobrepès i l'obesitat.

Goal 14: Life beyond water Roberta Carafa és investigadora del grup de recerca **Tecnatox**. Aquest grup investiga la contaminació per plàstics de mida microscòpica a l'aigua de mar, als sediments marins i a la sorra de les platges del litoral tarragoní.

Goal 4: Quality education Mercè Gisbert és **catedràtica del Departament de Pedagogia i coordinadora del doctorat en Tecnologia Educativa**. Coordina el grup de recerca ARGET, un grup multidisciplinari que fa recerca en tecnologia educativa.

Nit Europea de la Recerca

La Nit Europea de la Recerca és un esdeveniment públic dedicat a la divulgació de la recerca de mans dels i les seves protagonistes, que se celebra cada any a **300 ciutats de 30 països** d'Europa de manera simultània i que s'organitza des de l'any 2018 a Tarragona. Els objectius d'aquesta activitat, impulsada per la Comissió Europea des del 2005, són **promoure el reconeixement públic de la comunitat investigadora, donar a conèixer la importància de la seva feina per a la societat**, demostrar que la recerca, en totes les seves

disciplines, és fascinant, i, a nivell del projecte català, mostrar la recerca i els investigadors d'arreu de Catalunya, un pol científic destacat a Europa. El projecte presentat per diferents institucions catalanes està avalat per la Unió Europea. Els anys 2020 i 2022 (i 23) ha estat beneficiària del finançament de la Comissió Europea i, la resta d'anys, ha estat Nit Associada, reconeguda per la comissió per la qualitat del projecte, però sense finançament.

S'organitza el darrer divendres de setembre i el node de Tarragona està coordinat per la URV a través de ComCiència. Hi col·laboren també els quatre instituts de recerca del territori: ICAC, ICIQ, IISPV i IPHES i en total **hi prenen part més de 170 investigadores i investigadors d'aquestes institucions de mitjana anual.**

La Nit de la Recerca a les comarques de Tarragona integra diferents activitats. Les principals:

Fira de tallers científics

Microxerrades divulgatives

Xerrades i tallers a instituts

Rutes científiques teatralitzades

Vídeos divulgatius Talent URV

La sèrie [Talent URV](#) va néixer l'any 2017 com una **proposta multiformat de divulgació científica sobre temes que s'investiguen a la Universitat**. L'objectiu: donar a conèixer la feina que fan els investigadors, a través de vídeos, reportatges escrits i publicacions a les xarxes socials. Els **protagonistes són científics i científiques, de diversos àmbits, seleccionats per programes d'atracció de talent** i que han triat la URV per fer la seva recerca.

Els vídeos van acompanyats d'una entrevista escrita i també d'una càpsula de la sèrie "Ciència en 1 minut".

Mireia Usart: investigadora Martí i Franquès del grup de recerca ARGET i fa recerca en tecnologia educativa. Treballa en una metodologia que avalua el grau de capacitació dels futurs mestres davant del repte digital.

Joan Maria Thomàs: investigador ICREA Acadèmia al grup de recerca ISOCAC. Ha investigat la guerra econòmica, política i diplomàtica que va desencadenar el comerç internacional del wolframí, un recurs indispensable per a la indústria militar.

Nicolás Pazos: investigador Ramon y Cajal al grup de recerca Plasmònica i Ultradetecció. L'objectiu de la seva recerca és controlar les propietats dels nanomaterials plasmònics (or i plata) per desenvolupar sensors i nous sistemes de detecció en el camp de la biomèdica i el medi ambient.

Mariana Palumbo: investigadora del programa Juan de la Cierva al grup Sustainable Computer Aided Process Engineering. Treballa en la programació matemàtica aplicada a diferents materials, entre altres, els de construcció d'edificis.

Raquel Cumeras: investigadora del programa Martí i Franquès al Laboratori Interdisciplinari de Metabolòmica de la URV i investigadora Marie Curie a l'IISPV. En la seva recerca busca nous biomarcadors del càncer.

Jordi Miró: investigador ICREA Acadèmia i coordinador de la Càtedra de Dolor Infantil de la URV-Fundación Grünenthal. Treballa en diversos fronts per ajudar els malalts i les seves famílies.

Tinka Schubert: investigadora Juan de la Cierva al grup de recerca SOCIETAT-Anàlisi social i Organitzativa. La seva tesi va ser la primera en analitzar la prevenció de violència de gènere a les universitats espanyoles.

Henrik Gulyás: investigador Tecnospring Plus al grup de recerca Catàlisi heterogènea. Desenvolupa un procés per a la conversió del polietilè a combustible dièsel a través de la metàtesi d'alcans.

Berardo Mario Manzi: és investigador Marie Curie ITN del grup de recerca Molecular simulation I: Complex Systems. Ell estudia a la URV noves alternatives per als implants mèdics.

Joan Miró: investigador Marie Curie ITN al laboratori d'Oscar Yanes a la URV, on estudia la relació entre la microbiota intestinal i l'epigenètica de l'hoste.

Javi Parra: investigador Juan de la Cierva del Departament d'Enginyeria Informàtica i Matemàtiques de la URV. Amb la seva recerca, els internautes poden controlar les dades personals que faciliten mentre naveguen.

Coen de Graaf: professor d'investigació ICREA i investiga com es pot descompondre l'aigua amb llum solar per fer servir l'hidrogen com a font d'energia.

Carmen Portillo: investigadora del programa JIN Carmen Portillo que investiga de quina manera la seqüenciació massiva de l'ADN pot ajudar els enòlegs a controlar el procés d'elaboració del vi.

Bartosz Tylkowski: investigador **TECNIOspring del Centre Tecnològic de la Química**, sintetitza polímers fotosensibles i els utilitza per preparar microcàpsules amb els principis actius a l'interior, que s'alliberen de l'estructura quan les càpsules entren en contacte amb la llum.

Montserrat Diéguez: investigadora **ICREA Acadèmia i catedràtica del Departament de Química Física i Inorgànica de la URV**, es dedica al disseny de catalitzadors per optimitzar els processos industrials.

Sergio Nasarre: investigador **ICREA Acadèmia i director de la Càtedra UNESCO d'Habitatge**, investiga la legislació de l'habitatge. Considera que l'estudi, l'anàlisi i el disseny de noves tinences de l'habitatge fa que les polítiques d'habitatge no siguin tan intrusives i ineficaces i entre tots puguem ajudar a millorar l'accés a l'habitatge de la població.

Toni Vilic: investigadora **Beatriu de Pinós al grup de recerca MINOS**, va viatjar des de Bulgària a Tarragona per investigar en nous tipus de sensors i les seves aplicacions en la detecció de gasos.

Oriol Rios: investigador **Juan de la Cierva del grup de recerca MEDIS**, dissenya propostes per tal que les escoles actuïn de forma preventiva davant del perjudici que l'agressivitat és la manera de tenir èxit i atractiu amb els altres.

Laura Rubió: investigadora **Sara Borrell al grup NFOC-Salut**, parla de la relació entre la microbiota intestinal -el conjunt de microorganismes vius que habiten a la part baixa de l'intestí- i la salut.

Gemma Giménez: investigadora **TECNIOspring al grup de recerca TecnATox**, parla del present i el futur de les tècniques de detecció, identificació i quantificació de les microalgues, el seu camp de recerca.

Cicle "La ciència de la xocolata"

El cicle [La ciència de la xocolata](#) està destinat a **fomentar l'interès per la recerca entre nenes i nens d'entre 7 i 12 anys**. El projecte incideix especialment en **encoratjar les nenes a optar per estudis científics** donant visibilitat i posant en valor les investigadores que fan recerca puntera a la URV i a l'ICIQ, col·laborador del cicle. Tant **la recerca que porten a terme com la seva experiència vital són importants per convertir-se en referents de les nenes i nens** que participen en el projecte.

El programa es va iniciar el 2017 de manera pilot a l'Escola Pau Delclòs de Tarragona. Consta de **nou sessions que mostren la recerca que s'amaga darrere d'un producte tan quotidià com la xocolata**. S'ha dut a terme a les biblioteques de Tarragona, Reus i Torredembarra.

Llibre *Escola Xocolatina*

El cicle La ciència de la xocolata va donar lloc a l'edició d'un **llibre de divulgació científica: *Escola Xocolatina***. Adreçat a nens i nenes de primària, **el conte recull el contingut dels tallers** en què dones investigadores de la URV i de l'ICIQ explicaven la seva recerca fent servir el cacau com a element transversal.

La protagonista del llibre, la Tina, assisteix a nou classes en què diferents investigadores li parlen sobre ciència i xocolata. Aquesta **proposta de divulgació científica per a públic infantil** està coordinada per la Unitat de Comunicació i Divulgació de la Ciència de la Universitat Rovira i Virgili amb la col·laboració de l'Institut Català d'Investigació Química, i coeditada per Publicacions URV i l'editorial Piscina, un petit oceà, amb il·lustracions d'Armand.

Al llibre **s'aborden temes com arqueologia, emprenedoria, ADN, salut, química, enginyeria agroalimentària, cristal·lografia, publicitat o impressió 3D**, sempre amb la xocolata com a rerefons i adaptats a un llenguatge entenedor per al lector infantil. L'objectiu és fomentar vocacions científiques, especialment entre les noies.

El llibre s'ha **publicat en català i castellà**, es pot comprar a les llibreries i també se n'ha fet una **versió en anglès que [es pot descarregar gratuïtament des del web de Publicacions URV](#)**.

Seccions de divulgació a mitjans de comunicació

Des de 2016 fins el 2023 es va gestionar una **secció de divulgació fixa a la revista [Fet a Tarragona](#)** i des del 2019 a **Onda Cero, en un programa quinzenal dedicat a tractar aspectes científics de manera divulgativa**. L'any 2019 hi va haver **una secció setmanal fixa de divulgació a Tarragona Ràdio** que va durar fins el 2020.

A la revista *Fet a Tarragona* durant els dos primers anys van ser els propis investigadors i investigadores els qui parlaven del contingut principal de la seva recerca amb llenguatge divulgatiu. Aquesta secció es coordinava des de ComCiència, des d'on es col·laborava amb la comunitat investigadora en la redacció dels continguts per adaptar-los a un llenguatge comprensiu per als públics no experts. A partir del 2020 la secció passa al format d'entrevistes a persones que fan recerca per tractar de les línies principals d'investigació.

A Onda Cero l'espai quinzenal es gestiona també des de la Unitat tant amb la tria de temes com amb la preparació de la persona entrevistada. Abans de la pandèmia l'espai era copresentat pel periodista d'Onda Cero i Cristina Mallo, periodista de la UCC+i, i des de 2020 l'entrevista la dirigeix únicament el periodista de la ràdio, Pablo Alcaraz, a la secció La Ciutat.

Des de la UCC+i es busquen els temes més adients, es contacta amb les persones que protagonitzaran l'entrevista i es fa un acompanyament en tot el procés.

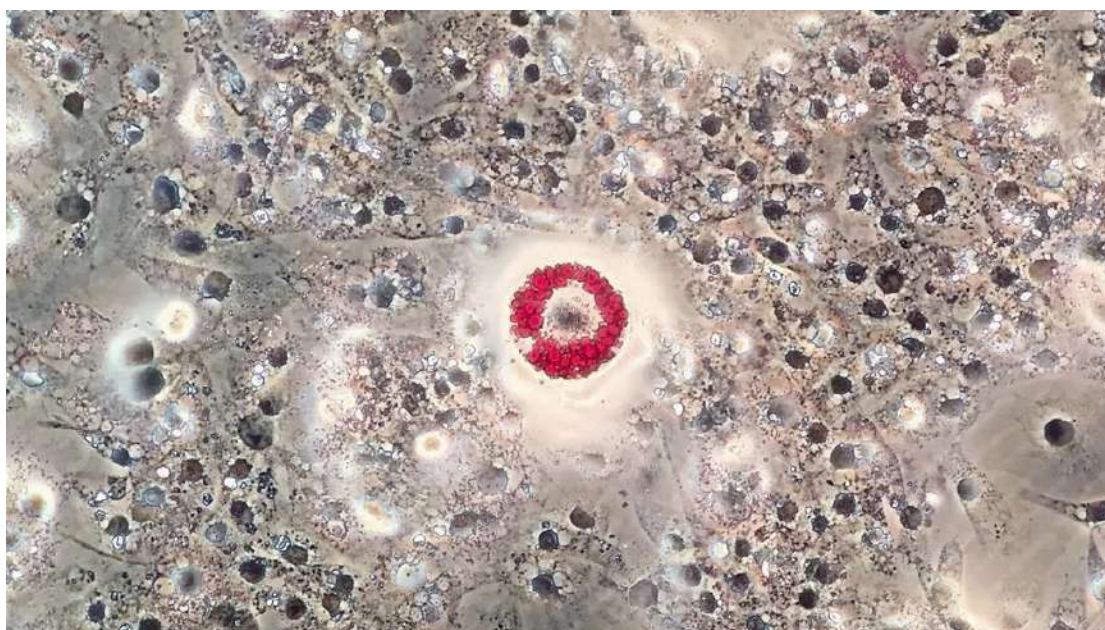
L'any 2023 es va iniciar una col·laboració amb la **plataforma de notícies científiques divulgatives The Conversation**, per donar veu a la comunitat investigadora de la URV i ampliar la seva difusió a altres públics.

Concurs de fotografia científica a les xarxes socials #FotoRecercaURV

Amb l'objectiu de donar visibilitat a la recerca que es fa a la Universitat Rovira i Virgili i als seus protagonistes, i amb l'ànim de fomentar la participació de les comunitats virtuals de la URV a les xarxes socials, la Universitat Rovira i Virgili organitza el [Concurs de Fotografia Científica a les Xarxes Socials](#). A més, algunes de les imatges se seleccionaran per formar part d'una exposició.

La Unitat de Comunicació de la Ciència convoca aquest concurs per **fomentar la participació dels i de les investigadors**. Les fotografies s'exposen al Mercat Central de Tarragona, a totes les seus dels CRAI i arriba a tot el territori a través de les seus del campus extens de la URV.

Concurs de monòlegs científics

El [concurs Vols saber què investigo?](#) està **adreçat als doctorands i doctorandes matriculats a la URV**, amb l'objectiu de **donar a conèixer el projecte de recerca o l'àmbit del coneixement en el qual treballen**, a través del format del monòleg. Aquesta convocatòria vol **incentivar el col·lectiu investigador jove a divulgar el desenvolupament i els resultats de la seva feina com a científics**, i promoure l'accés de la societat a la recerca que es fa a la Universitat, utilitzant nous formats de divulgació.

Vols saber què investigo? pretén que els participants expliquin a persones amb diferent grau de coneixements científics quina investigació duen a terme, de manera sintètica, amena, adaptant el llenguatge al públic i utilitzant únicament les habilitats comunicatives personals, sense el suport d'eines per a presentacions. Aquesta convocatòria s'inspira en el certamen [FameLab](#), un concurs internacional que fomenta la divulgació de la ciència i la identificació de nous talents a través dels monòlegs científics. **El 2023 es va celebrar la desena edició en col·laboració amb l'Escola de Doctorat de la URV.**

Ruta científica Antoni de Martí i Franquès

La Ruta científica Antoni de Martí i Franquès. Un científic universal és una **recreació teatralitzada didàctica de la vida d'aquest científic català i els seus descobriments** que s'organitza des de l'any 2011, dos anys abans de la creació de la UCC+i. **Els participants visiten els carrers i palaus del centre històric de Tarragona que tenen relació amb la vida i la recerca de Martí i Franquès**, des del Camp de Mart fins al Pla de la Seu, passant per l'indret on tenia el laboratori al carrer Santa Anna. Aquesta activitat està dissenyada per l'agència **Itinere Turisme & Cultura** i la **URV**.

Aquest químic català va néixer a Altafulla el 1750 i va passar bona part de la seva vida a Tarragona, on tenia la casa, el laboratori i la biblioteca. Va destacar com un gran científic en les especialitats de la química, la física, la meteorologia i la botànica. La seva contribució al coneixement més destacada va ser el 1790, quan Martí i Franquès va donar uns resultats precisos sobre la composició de l'aire, en una memòria que va llegir a l'Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. Avui, més de 200 anys després, encara es respecten els seus valors, millorats per la major precisió dels mètodes analítics moderns.

La ruta s'ofereix als instituts de secundària i batxillerat durant la Setmana de la Ciència i es fan diverses rutes obertes per la societat durant l'any.

Vídeo sobre l'activitat

Tríptic informatiu

Unitat didàctica

Vídeo animat sobre el personatge

Setmana de la ciència al territori

Des de la UCC+i s'organitza des del 2015 la [Setmana de la Ciència al Campus Extens](#). Es tracta de la **coordinació i l'organització de tallers i activitats als municipis del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre on hi ha una de les seues del campus extens**, amb l'objectiu d'obrir aquest esdeveniment a nous públics i al territori.

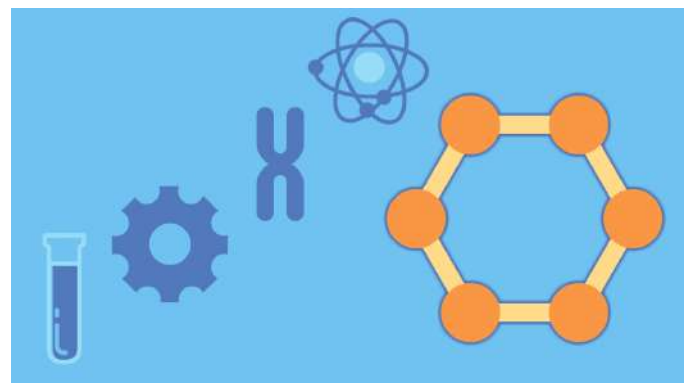
L'objectiu és que les activitats de la Setmana de la Ciència no es quedin tan sols a les grans ciutats, sinó que tota la societat hi pugui participar. Així, s'organitzen xerrades i tallers per a totes les edats des de la Sénia a Santa Coloma de Queralt.

Vídeos de divulgació "Ciència en 1 minut"

Les càpsules de vídeo [Ciència en 1 minut](#) són vídeos de curta durada que, amb il·lustracions animades, expliquen conceptes científics en un llenguatge entenedor. Les càpsules estan traduïdes també al [castellà](#) i a l'[anglès](#). Es tracta de parlar de conceptes científics de manera que siguin comprensibles per persones que no són expertes en els àmbits dels que es tracta.

En aquests deu anys s'han acumulat 60 vídeos de cada idioma que tracten de conceptes tan variats com els líquens, l'ibuprofè, el silici, el gluten, el nas electrònic, la memòria històrica o el rellotge biològic, a més de diversos aspectes relacionats amb els castells, entre d'altres. Dos dels primers, acumulen més de 300.000 visites en català, castellà i anglès.

03. Comunicació científica

Notícies científiques

Des de la UCC+i es redacten [notícies per visibilitzar la recerca de la comunitat investigadora de la URV](#). La selecció de les notícies es fa seguint els criteris de noticiabilitat d'una banda, depenent de la revista científica en què s'ha publicat, i d'altra banda atenent les peticions dels i les investigadores que proposen temes d'interès.

L'equip de periodistes de la Unitat s'encarrega de redactar les notícies de manera que els articles científics siguin entesos per aquelles persones no expertes en els temes dels que tracten. S'escriuen d'acord amb la comunitat científica i, una vegada acordats amb els i les investigadores, **es publiquen a la pàgina web de la universitat, s'envien als mitjans de comunicació, es gestionen les possibles peticions dels mitjans i se'n fa difusió a través de les xarxes socials**. Les informacions **es difonen també per les xarxes especialitzades** amb presència dels comunicadors científics, com és el cas de l'agència SINC -a nivell espanyol- o Eurekalert, per aquelles notícies que es preveuen que poden tenir impacte internacional.

A banda d'aquestes es fan notícies també vinculades amb les activitats de divulgació que s'organitzen tant des de Comciència, com des d'altres unitats de la Universitat.

Habitualment es planteja un tema central que se sol difondre cada dimecres, i altres que no es consideren tan rellevants, depenent de la setmana. La idea és centrar l'atenció dels mitjans generalistes i especialitzats en un únic tema setmanal, per no saturar i per poder captar l'interès una vegada a la setmana.

04. Formació en comunicació

Curs de formació per al PDI

Des de l'any 2017 s'organitzen dos cursos per a PDI coordinats per la UCC+i: Comunicació per a la comunitat investigadora de la URV, impartit per professorat del Departament d'Estudis de Comunicació i per periodistes en actiu als mitjans i a ComCiència, El segon curs, "Com utilitzar les

xarxes socials per divulgar ciències”, l’imparteix la persona responsable de les xarxes socials de la Universitat. Es tracta de dos cursos PROFID.

Amb el curs “Comunicació per a la comunitat investigadora” **s’expliquen i es posen en pràctica les pautes de com parlar de la ciència als mitjans**. S’explica com treballen els periodistes, com s’ha de preparar i respondre una entrevista i com es poden millorar les habilitats comunicatives. **I ho posen en pràctica a l’estudi de ràdio i al plató de televisió de la URV**. També s’explica què és i com funciona el Gabinet de Comunicació i la Unitat de Comunicació i Divulgació de la Ciència de la URV.

Amb el curs “Com utilitzar les xarxes socials per divulgar ciència” es busca que les persones que hi participin duguin a terme la planificació estratègica i la gestió diària de canals a les xarxes socials per difondre els continguts i els missatges més adients i amb el format i estil més atractiu, a banda de connectar amb el públic i crear una comunitat al voltant de la seva activitat.

05. Altres accions

Presentació de projectes competitius

Des de l’any 2013 la UCC+i demana anualment projectes competitius a la **Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT)**. Així, des del 2013 fins al 2023 s’han assolit 12 projectes per un import que supera els 137.000 euros. La Unitat es fa càrrec de sol·licitar i de justificar els projectes, amb el suport econòmic del responsable administratiu del Gabinet de Comunicació de la Universitat.

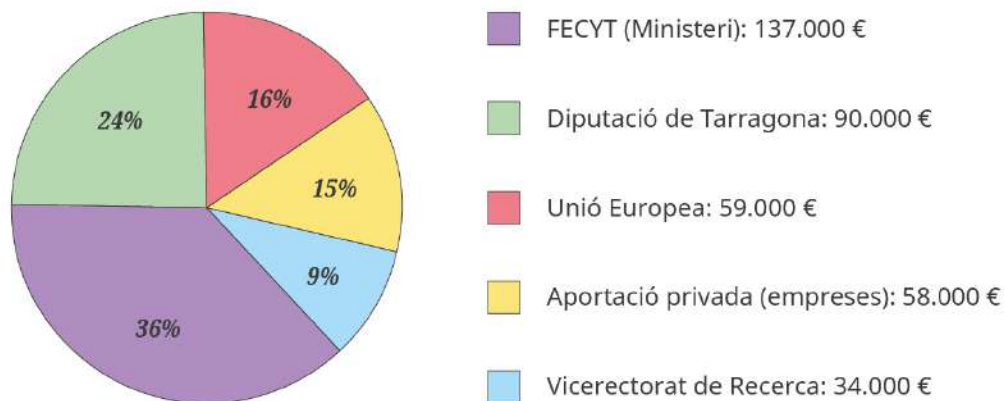
Des de l’any 2016 es tramiten les convocatòries per aconseguir finançament de la **Diputació de Tarragona** per les activitats de divulgació de la ciència de la Unitat. Durant aquests anys s’han aconseguit uns 90.000 euros per desenvolupar diferents projectes per aproximar la ciència al territori.

Des de l'any 2018 se sol·liciten també els projectes de la Nit Europea de la Recerca a la **Comissió Europea**. S'han atorgat 58.000 euros en les convocatòries de 2020 i la del 2022/2023 per coordinar les activitats del projecte a la demarcació de Tarragona i responsabilitzar-se de l'avaluació del projecte global.

L'equip de la Unitat també ha participat en el [projecte europeu sobre recerca i innovació](#) per l'impacte social a les universitats d'Aurora finançat pel programa Horitzó 2020 i que forma part del programa Science with and for Society (SwafS).

Tanmateix, des de la Unitat es busca finançament extern d'empreses i agents del territori per donar suport a projectes divulgatius. En aquests deu anys s'han aconseguit diners de les empreses **ASESA** (2.000 euros per ajudar al finançament de la Nit Europea de la Recerca), **REPSOL** (30.000 euros per ajudar al finançament del projecte Castells de Ciència) i **Port de Tarragona** (2.000 euros per impulsar accions en el marc de la Nit Europea de la Recerca 2023).

Fonts de finançament

Comunicacions i ponències a congressos

Des de l'any 2014 les integrants de la UCC+i han participat anualment i de manera ininterrompuda a la trobada dirigida a totes les unitats de la xarxa d'UCC+i espanyoles per presentar els projectes de divulgació en què es treballa i per compartir-les amb la resta d'unitats. La Ruta Martí Franquès va ser escollida com un dels projectes innovadors destacats per la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia l'any 2015. També ho van ser els projectes Castells de Ciència (any 2022) i Aperitius de Ciència (any 2023).

D'altra banda, les integrants de la Unitat han presentat ponències i comunicacions a diferents congressos, com ara els de comunicació social de la ciència que se celebren cada dos anys. Els darrers tres, a Burgos, Barcelona i Granada.

La Unitat també ha estat convidada a participar a esdeveniments de divulgació científica. L'any 2023 va participar a les Jornadas D+I de Divulgación Innovadora a Saragossa per explicar el projecte Castells de Ciència.

